

Hoofdstuk 4

De wereld na 1945

1. Europa verdeeld

Na de 2^e wereld oorlog wilden de Amerikanen en de Russen niet dat Duitsland zichzelf weer ging besturen. Dat zou opnieuw fout kunnen gaan. Ze besloten Duitsland in 2 delen te verdelen. De ene kant zou bestuurd worden door de Amerikanen en de andere kant door Rusland.

In Rusland had men een communisme; alles is van de regering. In het westen had men het kapitalisme; je hebt eigen bezit.

Amerika en Rusland vertrouwden elkaar niet. Ze wilden allebei de sterkste zijn. Ze maakte er een wedstrijd van wie de meeste wapens had. Dit noemen we de wapenwedloop. Ze hebben geen echte oorlog gevoerd, maar stonden van 1950 tot 1990 wel met hun wapens klaar. Deze periode noemen we de koude oorlog.

Rusland wilde niks met het westen te maken hebben en besloot een grens te maken, die ze goed bewaakten. De grens heet; het ijzeren gordijn. Ook in de hoofdstad Berlijn (die ook verdeeld was tussen de 2 landen) kwam een grens; De Berlijnse muur. Met het westen ging het steeds beter, met het oosten steeds slechter.

Berlijnse muur

Wel won Rusland de strijd om de ruimte. In 1961 ging de Rus Joeri Gagarin als eerste mens de ruimte in. Amerika bleef niet achter en zij stuurden in 1969 de eerste man naar de maan (Neil Armstrong).

Neil Armstrong

Toen in de Sovjet-Unie Michail Gorbatsjov aan de macht kwam, veranderde er gelukkig het een en ander. Hij besteedde het geld niet meer aan wapens, maar aan verbeteringen voor het volk. Ze kregen meer vrijheden en voorzieningen. Het communisme verdween in de Sovjet Unie. Verschillende delen van de Sovjet Unie werden zelfstandig. Mensen mochten vanaf toen weer naar het westen reizen. Het ijzeren gordijn en de Berlijnse muur gingen weg. Oost en West Duitsland werden weer 1 land.

2. De wederopbouw

Alle landen waren blij dat de oorlog was afgelopen, maar in de meeste landen was het een puinhoop. Fabrieken, scholen, ziekenhuizen en havens waren vernield en er was nog maar weinig voedsel te krijgen. Iedereen had ook wel vrienden of familie verloren in de oorlog. Er moest dus veel gebeuren. Nederland kreeg daarbij hulp van Amerika; Marshallplan. Minister Marshall gaf Nederland veel geld om alles opnieuw op te bouwen. En al snel ging het veel beter met ons land.

In de oorlog is er veel vernield.

Daar kwam snel een einde aan in de nacht van 31 jan op 1 februari 1953. Een zware Noordwesterstorm samen met hoogtij (hoog water) zorgde ervoor dat vele delen van Nederland onder water komen te staan. Er sterven ruim 1800 mensen en 34.000 stuks vee.

De watersnoodramp

Men heeft toen het deltaplan ontworpen, zodat er zich nooit meer zo'n ramp kon voordoen. Het plan hield in:

- bestaande dijken verhogen en verstevigen
- grote zeearmen worden door een dam van de zee afgesloten. Op sommige plaatsen met een waterkering, die alleen dicht gaat als er gevaar dreigt. Dit omdat Zeeland niet zonder zeewater kan (vissen en handel)

Een stukje van het Deltaplan

Men heeft 40 jaar gewerkt voordat het plan af was.

3. Nederland overzee

Veel Europese landen hebben in het verleden andere landen bestuurd. Een land dat door een ander land wordt bestuurd, noemen we een kolonie. Nederland heeft ook verschillende koloniën gehad: Nederlands-Indië, Suriname en de Nederlandse Antillen.

Nederland bestuurde deze landen, je kunt ook zeggen; Nederland was het moederland van deze koloniën.

Nederlands-Indië

Het bestaat uit heel veel eilanden en op die eilanden groeiden specerijen, koffiebonen, suikerriet en tabak. Daarom was dit een hele belangrijke kolonie

van Nederland. Nederland haalde er zoveel mogelijk producten vandaan. We noemen Nederlands-Indië daarom ook wel een wingewest.

Eerst was deze kolonie van de VOC. Deze handelaren haalden de producten uit het land en verkochten ze aan andere landen. Pas in de 19^e eeuw werd Nederland er de baas.

We waren niet zo aardig voor de bevolking van Nederlands-Indië. Ze moesten vervelend en zwaar werk doen. Pas na 1900 zagen we in, dat we ook iets terug moesten doen voor die mensen. We hebben daar toen scholen en ziekenhuizen laten bouwen. En we zorgen ervoor dat er ook mensen werden opgeleid tot leraar of arts.

In de 2^e wereld oorlog werd Nederlands-Indië bezet door Japan. De Nederlanders werden naar gevangenkampen gebracht en kregen daar weinig eten en drinken. De mannen moesten er aan het werk in de brandende zon. Zij moesten bijvoorbeeld wegen of spoorlijnen aanleggen.

Japan verloor de oorlog en Nederlands-Indië was weer vrij. Nederland wilde toen het land weer besturen, maar de Indiërs hadden er genoeg van. Zij wilden zelf het land leiden. Hun leider heette Soekarno. Er werd een paar jaar flink gevochten. De VS steunde de Indiërs en eiste van Nederland dat ze de kolonie opgaf. In 1949 werd Indonesië onafhankelijk.

Na de 2^e wereldoorlog raakte veel landen hun koloniën kwijt.

Suriname

De vlag van Suriname

In de Gouden Eeuw haalden we veel spullen uit Suriname. Ook dat werd een kolonie van Nederland. We haalden suikerriet, katoen en tabak om dat hier te verkopen. In 1975 werd Suriname onafhankelijk omdat de bevolking dat heel graag wilde.

Het ging echter al snel niet goed met het land en veel mensen verhuisden toch weer naar Nederland.

Nederlandse Antillen

Op de Antillen haalden we veel zout. Dat gebruikten we om bijvoorbeeld vis te bewaren. Zij horen nog steeds bij Nederland.

Bron: Wijzer door de tijd uitgegeven door Wolters Noordhoff (alleen voor gebruik leerlingen De Kleine Beer)

Oefenvragen

Als je de samenvatting en je werkboek goed hebt geleerd, kan je proberen om de oefenvragen te maken. Let op: dit zijn niet de proefwerkvragen!

1. Wat betekent communisme en kapitalisme?
2. In oost Duitsland hadden ze het..... en in west Duitsland het .....
3. Wat voor wedstrijd hadden Amerika en Rusland?
4. Hoe heette de soort grens tussen oost en west Duitsland?
5. In Berlijn kwam er ook een grens, hoe heette die?
6. Na de oorlog hielp Amerika ons, hoe heette hun plan?
7. Wanneer was de watersnoodramp?
8. Hoe heette het plan om nog zo'n ramp te voorkomen?
9. Wat hield dat plan in?
10. Hoe heetten de koloniën van Nederland?